
Å stå alene – et ansvar vi deler

AKTUELT I FORENINGEN

ANNE-KARIN RIME

anne-karin.rime@legeforeningen.no

President

Selv erfarne leger vil kjenne igjen noe av seg selv i NRKs serie *LIS*. Serien treffer en nerve i profesjonen. Den viser overgangen fra studier til ansvar, fra teori til praksis, og til en arbeidshverdag der beslutninger får direkte konsekvenser for andre mennesker.

Å være ny lege innebærer et stort ansvar. Samtidig er det en læringsfase, der man skal utvikle både faglig trygghet og klinisk skjønn. Dette er selve fundamentet i legeyrket. Utfordringen oppstår når læring, ansvar og tidspress kolliderer i en hverdag med små marginer.

Mange nyutdannede leger beskriver en følelse av å stå alene, til tross for at de er omgitt av erfarne kolleger. Det er ikke fordi støtten ikke finnes, men fordi tiden til å gi den ofte er knapp. Når alle jobber under press, blir terskelen for å be om hjelp høyere, og rommet for refleksjon mindre. Resultatet kan bli usikkerhet, emosjonelt stress og en gnagende følelse av ikke å strekke til.

Dette er ikke først og fremst et spørsmål om enkeltleger eller arbeidsmoral. Det er et spørsmål om hvordan vi organiserer helsetjenesten, og hvilke rammer vi gir dem som skal gjøre jobben. For helsetjenesten er avhengig av at nye leger får en god start. Det handler om pasientsikkerhet, men også om bærekraften i profesjonen.

Samtidig er det ikke bare de yngste legene som kjenner på presset. Også erfarne leger står i krevende prioriteringer, stramme rammer og ansvar som ikke alltid lar seg løse godt nok. Forskjellen er kanskje ikke fraværet av belastning, men at man over tid har lært å stå i den. Mange vil likevel kjenne igjen dilemmaene: ønsket om å bruke mer tid på og å gjøre mer for pasienten, og opplevelsen av å måtte si nei.

Her ligger også en større spenning. Leger ønsker å se hele mennesket. Samtidig organiseres helsetjenesten i økende grad slik at behandlingen deles opp, prioriteres stramt og styres etter rammer som ikke alltid gir rom for helhet. Det kan ofte oppleves som en avstand mellom det man ønsker å gjøre for pasienten og det man faktisk har anledning til å gjøre.

Legeyrket vil alltid innebære press. Beslutninger må tas raskt, og prioriteringer er en del av hverdagen. Å utvikle robusthet er en viktig del av profesjonen. Men det er en forskjell på å lære å stå i krevende situasjoner og å bli stående alene i dem.

Derfor må vi finne en bedre balanse. Nye leger trenger tydelige rammer for veiledning og oppfølging, ikke bare på papiret, men i praksis. Erfarne leger må ha tid til å veilede. Det må være rom for å stille spørsmål, også når tempoet er høyt. Og det må være aksept for at usikkerhet er en naturlig del av læring.

Som profesjon har vi et ansvar for å ta vare på hverandre. Den erfarne legen må se den nye, og den nye må kjenne at det er legitimt å be om støtte. Dette handler om kultur, men også om strukturer som gjør det mulig i en travel hverdag.

NRKs serie gir oss en anledning til å reflektere over dette. Den viser ikke et svakt system, men et presset system, og leger som hver dag forsøker å gjøre sitt beste innenfor rammene de har.

Vår oppgave er å sørge for at disse rammene gir rom for både læring og trygghet. Ingen lege skal måtte stå alene i ansvaret. Leger må kunne stå i et krevende yrke uten at det går på bekostning av egen helse eller evnen til å stå i jobben over tid. Det er nødvendig, for legen, for kollegene og for pasientene.

Publisert: 1. juni 2026. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.26.07.11

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 28. juni 2026.